

Perusturvaosaston käyttösuunnitelma 2022

PERUSTURVALAUTAKUNTA 14.12.2021 § 118 LIITE 1

Sisällys

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet	2
Uudet virat ja toimet.....	4
Hallinto ja erikoissairaanhoito.....	10
Sosiaalityön palvelut	12
Terveyskeskuspalvelut	15
Perhe- ja mielenterveyspalvelut (Ent. Ehkäisevät ja korjaavat hyvinvointipalvelut).....	18
Ikääntyneiden palvelut (Ent. Hoito- ja kuntoutumispalvelut)	21
Talousarvion tuloslaskelma 2022	25
Perusturvan esimiehet 2022	26
Perusturvaosaston investointi/leasingesitykset vuodelle 2022	27

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet

Strategiakärjet	Toiminnallinen tavoite	Teko	Mittarin tavoitetaso	Toiminnallinen tavoite edistää myös strategia-kärkeä
Tasapainoinen talous				
Muutosvalmis henkilöstö	Valmistellaan henkilöstön siirtoa 1.1.2023 hyvinvointi-alueen palvelukseen.	Henkilöstö-infot	on/off	Laadukkaat palvelut
Tiiviimpi kaupunkirakenne ja kehittyvät haja-asutusalueet				
Yritysmuutosmyönteisyys				
Laadukkaat palvelut	Lasten ja perheiden sosiaalihuollon palvelutarpeiden arvioinnin monialainen työmalli vähentää päällekkäisen arviointityön määrää.	Suunnitellaan ja otetaan käyttöön yhteinen palvelutarpeen arvioinnin työmalli.	Arviointityön tekemiseen käytettävä työaika lyhenee.	
Ennaltaehkäisevät hyvinvointipalvelut	Perusterveydenhuollossa turvataan laadukkaat, oikea-aikaiset ja helposti saatavat palvelut hyvinvointialueelle siirtäessä. Parannamme lapsiperheiden päihde- ja mielenterveyspalveluiden saatavuutta ja vahvistamme intensiivistä perhetukea monialaisen tuen tarpeessa oleville perheille	Varaudutaan kiristyvään hoitotakuuseen riittävillä resursseilla ja toimintatavan muutoksilla sekä lisätään digitaalista palvelua. Monialaisen perheintensiiviyksikön perustaminen	Hoitotakuu toteutuu säännösten mukaisesti. Omaolon ja Videovisit käyttö lisääntyy (on/off mittarit) Yksikkö perustettu ja resurssit saatu	Laadukkaat palvelut Laadukkaat palvelut

Hyvät harrastus- mahdollisuudet ja ympäristöystävällinen kaupunkisuunnittelu				
Osallistava päätök- senteko ja kehittyvä organisaatio				
Älykkäät palvelut	Etävastaanottojen ke- hittäminen ja lisäämi- nen ikääntyneiden asiakkaiden kotona selviytymisen tuke- miseksi.	Videovisitin käyttöä laajennetaan moniammatilli- sessä konsul- taatiossa Lisätään etä- vastaanottoja osana ikäänty- neen palvelu- kokonaisuutta	Uudet Videovisitin käyttäjä- ryhmät Etäyhteyksien määrä lisääntyy	Laadukkaat palvelut

Uudet virat ja toimet

(Taloussuunnittelun määrärahatili 4050)

Kustannuspaikka	Toimielin Vastuualue Kustannuspaikka Virka/toimi Perustelut	Alkaen	Palkkakustannukset sivukuluineen		Esitys henkilömäärästä		
			2022	Koko vuosi			
					2022	2023	2024
2020	Perusturvalautakunta Perusturvan hallinto ja erikoissairaanhoito						
	Hallinto ja suunnittelu						
	Rekrytointikoordinaattori						
	Sote-henkilökunnan rekrytointi on haasteellista valtakunnallisen työvoimapulan vuoksi. Rekrytointikoordinaattori kontakti mahdollisia sijaisia ja tekee Ylöjärven perusturvaosastoa tunnetuksi mahdollisille rekrytoitaville (mm. some) ja varahenkilöstön hallinnointi. Tavoitteena saada laajemmalla pohjalla potentiaalisia sijaisia, vapaat sijaispohjat täytettyä sekä vapauttaa esihenkilötyötä toiminnan johtamiseen. Tavoitellaan sijaisten rekrytointia suoraan eikä ostopalvelujen kautta. Esihenkilöiden kuormituksen keventäminen tuo henkilöstökuluissa säästöä, kun esimiehillä on aikaa paneutua henkilöstön tukemiseen. Kustannusvaikutus neutraali, jos rekrytointi onnistuu. Palkkakustannus voidaan säästää ostopalveluista ja sairauspoissaolojen vähenemisestä	1.1.2022	44000	44000	1		
	Sairaanhoitajan toimi Tartuntatauti- ja hygieniahoitajan tehtäväkenttä on laajentunut aiemmasta. Tehtävään on olemassa 50% työaika, mutta työmäärän lisääntyttä tehtävien hoitamiseen tarvitaan 100% työaika. Tehtävää hoitava sairaanhoitaja on ollut irrotettuna määräaikaaisesti 100% koronaepidemian ajan. 0,5 vakanssin siirto Avosairaanhoidon yksiköstä hallintoon.	1.1.2021	22000	22000	0,5		
	Sosiaalityön palvelut						
	Vastuualueen hallinto (Sosiaalityö) Sosiaalityöntekijän virka						
2110	Lasten ja perheiden palvelujen tehtäväalue / sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen työryhmä. Lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvanut loppuvuodesta 2020 alkaen, nykyinen henkilöstö ei kykene selviytymään palvelutarpeen arviointityöstä lakisääteisessä määräajassa. Lisäksi työryhmässä on vahvistettava sosiaalityöntekijöiden työpanosta erityisen tuen tarpeessa olevien asiakkaiden määrän kasvaessa.	1.1.2022	110000	110000	2		
	Kehitysvammaisten tehostetun palveluasumisen yksikkö Nummikoti						
2145	Hoiva-avustajan toimi						
	Hoitajamitoituksen riittävyttä on tuettu pilotoimalla hoiva-avustajan käyttöä tukipalvelutehtäviin v. 2021 ajan. Pilotin tulosten perusteella avustavan työvoiman käytöllä voidaan turvata riittävät resurssit varsinaiseen hoitotyöhön.	1.1.2022	29000	29000	1		
	Kehitysvammaisten tehostetun palveluasumisen yksikkö Juuritien ryhmäkodit						
2147	Hoiva-avustajan toimi						

Kus- tan- nus- paikka	Toimielin Vastuualue Kustannuspaikka Virka/toimi Perustelut	Alkaen	Palkkakustannukset sivukuluineen		Esitys henkilömäärästä		
			2022	Koko vuosi			
					2022	2023	2024
2320	Hoitajamitoituksen riittävyyttä on tuettu pilotoimalla hoiva-avustajan käyttöä tukipalvelutehtäviin v. 2021 ajan. Pilotin tulosten perusteella avustavan työvoiman käytössä voidaan turvata riittävät resurssit varsinaiseen hoitotyöhön. Terveyskeskuspalvelut Avosairaanhoito Sairaanhoitajan toimi	1.1.2022	29000	29000	1		
	Kuntalaisten hoitoon pääsyn parantaminen ja hoitotakuun kiristymiseen vastaaminen. PirSoten kehittämishankkeen toteuttamista sekä maakuntavalmisteluun vastaamista Sairaanhoitajan toimi	1.3.2022	33 000	40 000	1		
	Hygieniä ja tartuntatautihoitajan toimi muutetaan 100% kyseiseen tehtävään, jonka vuoksi avosairaanhoidosta vapautuu 50% varahenkilön toimi. Toimi otetaan käyttöön 100% avosairaanhoidon sairaanhoitajan toimenä. Tehtävä koostuu 50 % varahenkilön tehtävästä ja 50% diabeteshoitajan tehtävästä. Tarvitaan uusi vakanssinumero sekä 50 % palkkaraha. Terveyskeskuslääkärin virka	1.1.2022	20000	20000	0,5		
	Kuntalaisten hoitoon pääsyn parantaminen ja hoitotakuun kiristymiseen vastaaminen. PirSoten kehittämishankkeen toteuttamista sekä maakuntavalmisteluun vastaamista. Fysioterapia	1.3.2022	71000	85200	1		
2332	Fysioterapeutin toimi Kuntalaisten hoitoon pääsyn parantaminen ja fysioterapian suoravastaanottotoiminnan lisääminen. PirSoten kehittämishankkeen toteuttamista sekä maakuntavalmisteluun vastaamista. Koulu-, opiskelu- ja neuvolapalvelut	1.3.2022	34000	41000	1		
2337	Apulaisosastonhoitajan toimi Osastonhoitajan hallintoresurssi on liian niukka suureen alaismäärään ja tehtäviin nähden. Ylitöitä tulee jatkuvasti. Tilanteen parantamiseksi tarvitaan ½ apulaisosastonhoitajan resurssi lisää esimiestyöhön. Opiskeluterveydenhuollon uudet mitoitussuositukset, joita AVI valvoo, sekä oppivelvollisuusikärajan nosto. Edellyttävät opiskeluterveydenhuoltoon ½ terveydenhoitajan lisäresursseja. Terveyskeskuslääkärin virka Opiskeluterveydenhuollon uudet mitoitussuositukset, joita AVI valvoo, sekä oppivelvollisuusikärajan nosto. Edellyttävät opiskeluterveydenhuoltoon ½ terveyskeskuslääkärin lisäresursseja.	1.1.2022	45000	45000	1		
	Opiskeluterveydenhuollon uudet mitoitussuositukset, joita AVI valvoo, sekä oppivelvollisuusikärajan nosto. Edellyttävät opiskeluterveydenhuoltoon ½ terveyskeskuslääkärin lisäresursseja.	1.1.2022	50000	100000	0,5		

Kus- tan- nus- paikka	Toimielin Vastuualue Kustannuspaikka Virka/toimi Perustelut	Alkaen	Palkkakustannukset sivukuluineen		Esitys henkilömäärästä		
			2022	Koko vuosi			
					2022	2023	2024
2340	Suun terveydenhuolto						
	Hammashoitajan toimi						
2344	Kuntalaisten hoitoon pääsyn parantaminen ja hoitotakuun kirstymiseen vastaaminen. PirSoten kehittämishankkeen toteuttamista sekä maakuntavalmisteluun vastaamista.	1.1.2022	35000	35000	1		
	Ehkäisevät ja korjaavat hyvinvointipalvelut						
	Perhekeskus						
	Sairaanhoitajan toimi						
	Ikäihmisten mielenterveyshäiriöiden hoito, ketjutettu usean vuoden ajan, vakinaistettava.	1.1.2022	kustannus- neutraali (perintörahat	40000	1		
	Avohoidon monialaisen perheintensiiviyksikön tavoitteena on vahvistaa monialaisen tuen tarpeessa olevien perheiden tilannetta nopeasti, niin että korjaavien toimenpiteiden tarve vähenee. Yksikköön esitetään seuraavat vakanssit:						
	Psykiatrin virka (aikuis- ja päihdepsykiatria) Vanhempien päihde- ja psykiatrinen diagnostiikka ja hoidon tarpeen määrittely, suunnitelman teko ja toteutus työryhmän kanssa	1.8.2022	46000	110000	1		
	Psykiatrin virka (lastenpsykiatria) Lasten diagnostinen arvio ja hoidon tarpeen määrittely ja toteutus työryhmän kanssa	1.10.2022	27500	110000	1		
	Psykologin toimi Perheiden vanhempien tutkimukset ja hoito	1.8.2022	21000	50000	1		
	Sairaanhoitajan toimi Hoitotyö, aikuisten tutkimukset ja terapeuttinen tuki	1.8.2022	17000	40000	1		
	Sairaanhoitajan toimi Hoitotyö, lasten tutkimukset ja terapeuttinen tuki	1.10.2022	10000	40000	1		
	Toimintaterapeutin toimi Lapsen toimintakykyarviot, kotiin tehtävä valmennus toiminnallisten häiriöiden osalta (neuropsykiatriset häiriöt)	1.8.2022	17000	40000	1		
	Hoito- ja kuntoutumispalvelut Poliklinikka- ja avotiimitoiminta erikoislääkäri Virka						
2362	Kotihoidon toiminnallisessa muutoksessa vahvistetaan lääkäripalveluja geriatrian poliklinikalta tavoitteena kotihoidon asiakkaan hoidon jatkuvuus, nopea reagointi asiakkaan toimintakyvyn ja terveydentilanmuutoksiin yhteistyössä kotihoidon henkilöstön kanssa. Säästötavoitteena vähentää päivystyskäyntejä ja akuuttiosastojaksoja asiakkailla. Ei kustannusvaikutuksia. Rahoitus erikoislääkärin virkaan saadaan vuonna 2022-2023 vanhustenhuoltoon osoitetuista perintörahoista.	1.1.2022			1		

Kustannuspaikka	Toimielin Vastuualue Kustannuspaikka Virka/toimi Perustelut	Alkaen	Palkkakustannukset sivukuluineen		Esitys henkilömäärästä		
			2022	Koko vuosi			
					2022	2023	2024
2365	Kuntoutusosasto Kumuke Lähihoitaja toimi Kuntoutusosasto Kumuke on sairaalaosasto, jossa toteutetaan laaja-alaista arviointia ja kuntoutusta. Muistiosastolla hoidetaan potilaita, joilla on haasteellisia käytösoireita. Kahdessa kerroksessa toimiminen edellyttää riittävän hoitajamiehityksen kumpaankin kerrokseen. Hoitajavajetta on korjattu palkkaamalla sijaisia. Potilasturvallisuuden takaamiseksi ja riittävän hoitajamitoituksen turvaamiseksi tarvitaan yksi uusi lähihoitajan toimi.	1.1.2022-	37000	37000	1		
2366	Kotihoito Lähihoitaja toimi Kotihoidon käyntimäärät ja käynteihin käytetty aika ovat lisääntyneet asiakkaiden hoitoisuuden kasvaessa. Erityisesti ilta – ja viikonloppukäynnit ovat lisääntyneet. Kotihoidon palvelujen turvaamiseksi tarvitaan kaksi uutta lähihoitajan tointa. Lähihoitaja toimi Kotihoidon vuosilomasijaisuuksiin on ollut haastava saada määräaikaista sijaisia. Vuosilomasijaisuuksiin on jouduttu hankkimaan henkilökuntaa ostopalvelun kautta. Kotihoidon hoitohenkilökunnan vuosilomien sijaistamiseen tarvitaan yhdeksän uutta vakanssia ympäri vuoden. Rahoitus ostopalvelu- ja sijaismäärärahasta 306t€.	1.1.2022-	68 000,00	68 000,00	2		
2367	Päivätoiminta Lähihoitaja toimi Päivätoimintaa on Ylöjärvellä toteutettu viime vuosien aikana yksityisten palveluntuottajien toimintana, joko palvelusetelillä tai ostopalveluna. Päivätoiminnan palveluntuottajat ovat vähentyneet vuoden 2020 jälkeen. Päivätoiminta aloitetaan kaupungin omana toimintana. Näin voidaan myös paremmin nivoa yhteen kotihoidon asiakkaiden kuntoutukselliset interventiot. Päivätoiminnan ohjaajiksi tarvitaan kaksi lähihoitajaa. Ei kustannusvaikutuksia. Palkkarahat 68 000 euroa siirretään päivätoimintaan varatuista palvelusetelimennoista.	1.1.2022-			9		
2380	Tiuravuoren asumispalvelut Hoiva-avustaja toimi Hoitajamitoitukseen, joka vuonna 2022 on 0,6 %, lasketaan vain välitön hoitotyö. Asumispalveluissa on paljon välillistä työtä, jota voi tehdä myös hoiva-avustaja, jolloin lähihoitajien työ voidaan kohdentaa välittömään hoitotyöhön. Hoiva-avustajan toimi on tarpeen Tiuravuoren asumispalveluissa lakisääteisen hoitajamitoituksen turvaamiseksi.	1.1.2022-	29 000	29000	2		
					1		

Kus- tan- nus- paikka	Toimielin Vastuualue Kustannuspaikka Virka/toimi Perustelut	Alkaen	Palkkakustannukset sivukuluineen		Esitys henkilömäärästä		
			2022	Koko vuosi			
					2022	2023	2024
2384	Ryhmäkoti Pehtoori Lähihoitaja toimi Ryhmäkoti Pehtoori on 11-paikkainen tehostetun palveluasumisen ryhmäkoti. Vanhuspalvelulain mukaan välittömän hoitajamitoituksen tulee olla 0,6 vuonna 2021. Pehtoori on pieni yksikkö, jossa kaikilla hoitajilla tulee olla lääkeluvat, jotta työvuorot saadaan järjestettyä AVI:n ja Valviran vaatimusten mukaisesti. Hoiva-avustajan toimi ei ole tästä syystä riittävä vaan Pehtoorin tarvitaan uusi lähihoitajan toimi lakisääteisen hoitajamitoituksen turvaamiseksi.	1.1.2022-	34000	34 000,00	1		
2390	Tiuravuoren vanhainkoti-asuminen Hoiva-avustaja toimi Hoitajamitoitukseen, joka vuonna 2022 on 0,6 %, lasketaan vain välitön hoitotyö. Asumispalveluissa on paljon välillistä työtä, jota voi tehdä myös hoiva-avustaja, jolloin lähihoitajien työ voidaan kohdentaa välittömään hoitotyöhön. Hoiva-avustajan toimi tarvitaan Tiuravuoren vanhainkoti-asumiseen lakisääteisen hoitajamitoituksen turvaamiseksi.	1.1.2022-	29000	29000	1		
2392	Tiuravuoren lyhytaikaisyksikkö Hoiva-avustaja toimi Hoitajamitoitukseen, joka vuonna 2022 on 0,6 %, lasketaan vain välitön hoitotyö. Asumispalveluissa on paljon välillistä työtä, jota voi tehdä myös hoiva-avustaja, jolloin lähihoitajien työ voidaan kohdentaa välittömään hoitotyöhön. Hoiva-avustajan toimi tarvitaan Tiuravuoren lyhytaikaisyksikköön lakisääteisen hoitajamitoituksen turvaamiseksi.	1.1.2022-	29000	29000	1		

Määräaikainen henkilöstö

(Taloussuunnittelun määrärahatili 4050)

Kus- tan- nus- paikka	Toimielin Vastuualue Kustannuspaikka Virka/toimi Perustelut	Ajalle	Palkka- kustannukset sivukuluineen 2021	Esite henkilömäärästä 2021
2023	Perusturvalautakunta Perusturvan hallinto ja erikoissairaanhoido Kehittämishankkeet Hankekoordinaattori Pirsote- hankkeen hankekoordinaattori Ylöjärvellä. 100 % hanke- rahalla rahoitettu vakanssi.	1.1.2022- 31.12.2023	50000	1

Hallinto ja erikoissairaanhoito

Vastuuhenkilö terveys- ja sosiaalijohtaja Anne Santalahti

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue huolehtii perusturvan luottamusmiesshallinnosta sekä perusturvalautakunnan työskenteleeseen liittyvistä asioista, perusturvaosaston keskitetystä hallinnosta ja toimistopalvelusta. Vastuualue hoitaa Pirkanmaan sairaanhoitopiiristä hankittavan erikoissairaanhoidon tilaamisen ja toiminnan seurannan erityisesti kustannusten osalta. Perusturvan hallinnossa koko johtoryhmä vastaa perusturvan toiminnan toteutuksesta olemassa olevan kaupunkistrategian mukaisesti vielä vuoden 2022 ajan. Vuoden 2022 aikana perusturvan hallinnon keskeisin tehtävä on varmistaa sote-palveluiden tuottaminen tarvetta vastaavasti kuntalaisille sekä valmistella perusturvan toimintojen onnistunut siirto Pirkanmaan hyvinvointialueelle.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Sote-uudistuksen lainsäädäntö hyväksyttiin kesäkuun lopussa 2021. Valmistelut kaikkien sote-toimintojen siirtämiseksi kaupungilta Pirkanmaan hyvinvointialueelle alkoivat 1.7.2021. Valmistelusta vastaa tällä hetkellä väliaikainen toimielin VATE. Tammikuussa 2022 järjestetään maakuntavaalit ja valitaan varsinainen aluevaltuusto ja muodostetaan hyvinvointialueen hallitus. Aluevaltuusto aloittaa toimintansa 1.3.2022 ja päättää hyvinvointialueen toimintalinjauksista mm. strategiasta, hallintosäännöstä, palveluverkosta ja taloussuunnitelmasta vuodelle 2023.

Ylöjärvellä jatkuu tulevaisuuden sote-keskushanke eli PirSOTE-hanke. Toimintoja tullaan kehittämään yhteisten tavoitteiden ja PirSOTE-hankesuunnitelman mukaisesti STM:n hankerahalla, josta päätös on luvattu joulukuussa 2021. Vuonna 2022 voimaastuvien substanssilakien muutokset huomioidaan perusturvan vastuualueilla vuoden 2022 toiminnassa.

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin osalta suurin haaste on Covid-19 pandemian jatkuminen ja uudelleen kiihtyminen vuoden 2021 lopussa ja siitä aiheutuvat toiminnanmuutokset. Vuonna 2020 syntyneen hoitovelan purku näkyy erikoissairaanhoidon toiminnan kulujen voimakkaassa kasvussa v. 2021. Covid-19 pandemian aiheuttamat vaikutukset vuoden 2022 kustannuksiin eivät ole tiedossa. Sote-uudistuksesta johtuen sairaanhoitopiiri siirtyy hyvinvointialueen omistukseen 1.1.2023 ja sitä ylläpitänyt kuntayhtymä puretaan vuoden 2022 lopussa.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2022

Sairaanhoitopiirin osalta on varauduttu TP21 oman ennusteen mukaisella summalla, joka on n. 38.000.000 €. Apuvälinekeskuksen toiminnan laajeneminen myös vammaispalvelujen apuvälineisiin lisää erityisvelvoitemaksun osuutta vuoden 2022 menoista. Valtio on edelleen luvannut korvata koronapandemian hoitoon liittyviä kuluja.

Perusturvan hallinnossa PirSOTE- ja LAPE-hankkeiden hallinnointi ja hankesuunnitelmien mukainen toiminnan uudistaminen jatkuvat. PirSOTE-hankkeeseen haettiin Pirkanmaan yhteisellä hankehakemuksella jatkorahoitusta vuosille 2022–23. Myös hankekoordinaattorille saatiin kahden vuoden määräaikainen toimi. Toimessa jatkaa nykyinen PirSOTE-hankikoordinaattori. Hallintosääntö päivitettiin vielä vuotta 2022 varten, jotta hoitotyön johtaminen saatiin mahdollisimman toimivaksi ja perusturvan toiminnot mahdollisimman hyvin sopeutuisivat tulevaan hyvinvointialueen kaavailtuun toimintamalliin. Perusturvan hallinnosta ylihoitaja siirtyy terveyskeskuspalvelujen hoitotyön johtajaksi ja johtava hoitaja ehkäisevistä- ja korjaavista hyvinvointipalveluista ikääntyneiden palvelujen hoitotyön johtajaksi. Lisäksi hallintosäännössä toteutettiin vastuualueiden nimien muutokset seuraavasti: ehkäisevät ja korjaavat hyvinvointipalvelut muuttuu perhekeskus ja mielenterveyspalvelut -vastuualueeksi ja hoito- ja kuntoutumispalvelut ikääntyneiden palvelut -vastuualueeksi.

Vuoden 2022 toiminnassa pyritään varmistamaan sote-palveluiden hyvä ja laadukas tuottaminen ylöjärveläisen tarvetta vastaavasti sekä valmistamaan henkilöstöä 1.1.2023 tapahtuvaan siirtoon hyvinvointialueen palvelukseen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TA2022
Sairaanhoitopiirin kustannukset €/asukas (sis. ensihoidon ja sairaankuljetuksen)	1 065	1 047	1 126
Henkilöstön määrä	26,5	26,5	28,5*

*PirSOTE-hankekoordinaattori ja rekrytointikoordinaattori vuosille 2022-2023.

Talous

2000 PERUSTURVAN HALLINTO JA ERIKOI	TP 2020	TA+MUUT. 2021	KS 2022	Ero%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUOTOT	429 458	398 195	452 150	13,5
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 336	224 300	303 300	35,2
TOIMINTATUOTOT	432 794	622 495	755 450	21,4
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-1 917 440	-2 207 018	-2 348 596	6,4
PALKAT JA PALKKIOT	-898 942	-1 110 807	-1 221 931	10,0
HENKILÖSIVUKULUT	-1 018 498	-1 096 211	-1 126 665	2,8
ELÄKEKULUT	-987 765	-1 053 268	-1 083 620	2,9
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-30 732	-42 943	-43 045	0,2
PALVELUJEN OSTOT	-35 577 072	-38 400 922	-39 064 165	1,7
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-40 198	-21 800	-23 050	5,7
MUUT TOIMINTAKULUT	-161 320	-163 436	-180 915	10,7
TOIMINTAKULUT	-37 696 029	-40 793 176	-41 616 726	2,0
TOIMINTAKATE	-37 263 235	-40 170 681	-40 861 276	1,7
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-2 670	0	0	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 670	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-37 265 905	-40 170 681	-40 861 276	1,7
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-37 265 905	-40 170 681	-40 861 276	1,7

Sosiaalityön palvelut

Vastuuhenkilö sosiaalityön johtaja Marketta Tiihala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Sosiaalityön palvelujen vastuualue vastaa työikäisten, lasten ja perheiden sekä vammaisten henkilöiden sosiaalityön peruspalvelujen tarpeen arvioinnista ja tarvittavien sosiaalihuollon palvelujen tuottamisesta tai järjestämisestä.

Työikäisten palvelujen tehtäväalue sisältää taloudellisen tuen ja ohjauksen palvelun, ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen sekä pakolaishuollon tehtävät. Sosiaalisen kuntoutuksen osalta tehdään yhteistyötä kaupungin työllisyyspalveluiden yksikön kanssa. Lasten ja perheiden palvelujen tehtäväalue sisältää sosiaalihuoltolain mukaisen palvelutarpeen arvioinnin ja tarvittavien palvelujen ja tukitoimien järjestämisen, perheoikeudelliset palvelut sekä lastensuojelun palvelut. Vammaispalvelujen tehtäväalue vastaa sekä kehitysvammahuollon että vammaispalvelulain mukaisista tehtävistä sisältäen alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuen. Sosiaalityön palvelujen vastuualue huolehtii kaupungin virka-aikaisesta sosiaalihuollon päivystyksestä.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Sosiaalihuollon palvelujen tarve on kasvanut edellisen vuoden aikana erityisesti lasten ja perheiden palveluissa, johtuen mm. koronapandemian aiheuttaman tuen ja avun tarpeen lisääntymisestä. Muilla sosiaalityön tehtäväalueilla asiakasmäärän kasvuun vaikuttavat kaupungin väkiluvun kasvu sekä ikärakenteen muutos.

Vuoden 2022 aikana astuneeseen voimaan lastensuojelulain muutos, jossa säädetään mm. lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakasmitoituksesta sekä uudesta, intensiivisen avohuollon palvelusta. Vammaislainsäädännön uudistuksen on määrä astua voimaan v. 2023 alusta.

Palvelujen kehittämistyötä tehdään PirSote-hankkeen ja siihen kytkeytyvän Lape-hankkeen kautta mm. Ylöjärven perhekeskus-toimintamallin vakiinnuttamiseksi. Hankkeiden avulla vahvistetaan osaaamista, systemisen työmallin käyttöä, ja palvelujen saatavuutta sekä valmistaudutaan sovittamaan palvelut hyvinvointialueen palveluverkoston kokonaisuuteen. Lastensuojelun pitkään vireillä olleeseen kuntakorvauskiistaan on saatu syyskuussa 2021 lopullinen ratkaisu, sijaishuollon kustannusten korvauksia ei ole enää budjetoitu vuodelle 2022.

Perusturvakeskuksen toimitilojen korvaamiseksi suunnitellut tilaratkaisut tukevat osaltaan lasten ja perheiden palveluissa prosessien uudistamista ja monialaisen tiimityön kehittämistä. Maakunnallisen apuvälineyksikön toiminta laajenee 1.1.2022 alkaen kattamaan vammaispalvelulain mukaiset apuvälineet ja asunnon muutostyöt. Elo-syyskuun 2022 aikana saadaan käyttöön lasten ja perheiden palveluille uusi toimitila, jonne sijoittuu jatkossa myös muita lasten ja perheiden palveluita. Vammaispalveluissa maakunnallinen yhteistyö palvelujen järjestämisessä laajenee kun maakunnallinen apuvälineyksikkö ottaa vastuun 1.1.2022 alkaen vammaispalvelulain mukaisten apuvälineiden ja asunnon muutostöiden toteuttamisesta.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2022

Lasten ja perheiden palvelujen kasvaneeseen tarpeeseen vastataan perustamalla kaksi sosiaalityöntekijän virkaa. Henkilöstöresurssien vahvistamisen myötä voidaan varmistaa palvelutarpeen arvioinnin lakisääteisten määräaikojen toteutuminen ja sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen nopeampi saatavuus raskaampien palvelujen tarpeen ehkäisemiseksi. Uuden toimitilan myötä rakennetaan moniammatillisen työn malli palvelutarpeen arviointiprosessin tueksi.

Lastensuojelussa yhteistyötä tiivistetään ehkäisevien ja korjaavien palvelujen mielenterveyspalvelujen kanssa. Rakennetaan yhteistyössä perheintensiiviyksikön kanssa malli lastensuojelun avohuollon intensiivisen tuen palvelun toteuttamiseksi. Lastensuojelun asiakas- ja työntekijämäärää arvioidaan vuoden aikana lastensuojelulain edellyttämällä tavalla riittävien resurssien varmistamiseksi. Lastensuojelun asiakastyön kehittäminen systeemisen mallin mukaisesti on pitkäjänteistä työtä, jota jatketaan Lape-hankkeen kautta. Palvelutarpeiden pysyessä edelleen suurena sijaishuollon tarpeisiin varataan vuoden 2020 tilinpäätöstä vastaavat määrärahat.

Työikäisten sosiaalityön yhteistyö lisääntyy sotekeskuksen kehittämisen myötä terveydenhuollon ja päihdetyön toimijoiden kanssa moniammatillisessa tiimityöskentelyssä. Työikäisten sosiaalityö osallistuu Pirkanmaan työkykyhankkeeseen, jonka tehtävänä on rakentaa Pirkanmaalle yhteistyörakenteet toisaalta hyvinvointialueen ja työllisyydenhoidon toimijoiden kesken. Asiakasmaksulain muutokset lisäävät asiakkaan taloudellisen tilanteen arvioinnin tarvetta, työtehtävät organisoidaan uudelleen työryhmän jäsenten kesken.

Vammaispalveluissa kehitysvammahuollon tehostetun palveluasumisen henkilöstömitoitusta nostetaan vakinaistamalla sekä Nummikodille että Juuritien ryhmäkodille hoiva-avustajan vakanssit. Toiminnasta on saatu v. 2021 toteutetun pilotoinnin kautta hyviä tuloksia. Avustavan työvoiman turvin on voitu lisätä välittömän asiakastyön osuutta hoitotyössä.

Vammaispalveluissa tehtävä maakunnallinen yhteistyö mm. perhehoidon, henkilökohtaisen avun ja kuljetuspalvelujen järjestämiseksi jatkuu ja syvenee mm. yhteisiä asiakas- ja palvelukriteereitä laatimalla. Yhteistoiminta laajenee 1.1.2022 alkaen kun maakunnallinen apuvälinekeskus ottaa vammais- palvelulain mukaiset apuvälineet ja asunnon muutostyöt vastuulleen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TA2022
Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen menot €/as	5	5	5
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17 -vuotiaat, huostassa 31.12. (päiväkohtainen tilanne)	52	60	55
Kiireellisten sijoitusten määrä vuoden aikana	36	32	28
Omaishoidon tukea vuoden aikana saavat (sis. alle 65-vuotiaat)	68	72	75
Henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä vuoden aikana	139	149	154
Kehitysvammahuollon palveluasuminen, asiakkaita vuoden aikana	53	56	56
Henkilöstön määrä	66	90	96

Talous

2010 SOSIAALITYÖN PALVELUT	TP 2020	TA+MUUT. 2021	KS 2022	Ero%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	1 644 021	2 028 000	1 550 000	-23,6
MAKSUTUOTOT	550 497	621 000	565 000	-9,0
TUET JA AVUSTUKSET	1 800	0	0	
MUUT TOIMINTATUOTOT	192 088	189 500	191 000	0,8
TOIMINTATUOTOT	2 388 406	2 838 500	2 306 000	-18,8
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-4 262 415	-4 451 257	-4 583 424	3,0
PALKAT JA PALKKIOT	-3 396 459	-3 680 885	-3 776 503	2,6
HENKILÖSIVUKULUT	-865 956	-770 372	-806 921	4,7
ELÄKEKULUT	-734 703	-635 412	-673 055	5,9
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-131 253	-134 960	-133 866	-0,8
PALVELUJEN OSTOT	-11 320 378	-10 913 382	-11 931 496	9,3
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-112 567	-53 500	-63 100	17,9
AVUSTUKSET	-1 467 623	-1 617 000	-799 000	-50,6
MUUT TOIMINTAKULUT	-643 099	-808 059	-946 381	17,1
TOIMINTAKULUT	-17 806 081	-17 843 198	-18 323 401	2,7
TOIMINTAKATE	-15 417 675	-15 004 698	-16 017 401	6,7
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-15 417 675	-15 004 698	-16 017 401	6,7

Terveyskeskuspalvelut

Vastuuhenkilö johtava ylilääkäri Mauri Jokinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Terveyskeskuspalveluiden vastuualueen tavoitteena on tuottaa asiakaslähtöisiä, vaikuttavia ja kustannustehokkaita palveluita, joilla edistetään väestön hyvinvointia, tuetaan arjessa pärjäämistä ja tuetaan terveyshyötyä. Tehtävänä on järjestää vastuualueeseen kuuluvat perusterveydenhuollon palvelut, joihin sisältyy ennaltaehkäisy, hoito ja kuntoutus. Vastuualueeseen kuuluvat myös päihdehuolto sekä kunnan itse hankkima erikoissairaanhoido, jota hankitaan palveluseteleillä tuottajien tiloissa tai sopimuksilla. Osa käynneistä tapahtuu lähipalveluna terveystieteiden keskuksen tiloissa.

Vastuualueen sisällössä tapahtuu 2022 muutoksia, kun geriatrian poliklinikka ja terveystieteiden keskuksen kuntoutusosasto siirtyvät terveystieteiden palveluihin hoiva- ja kuntoutumispalveluiden vastuualueelle. Muutos liittyy hyvinvointialueelle siirtymiseen valmistautumiseen. Lisäksi vastuualueelle siirtyy ylihoitaja perusturvan hallinnosta. Henkilöstömäärä vastuualueella kasvaa muutoksen vuoksi 45,3 henkilötyövuodella.

Perusterveydenhuollon palveluihin kuuluvat avosairaanhoido, geriatrian poliklinikka, suun terveydenhuolto, terveystieteiden keskuksen akuuttiosasto ja kuntoutusosasto sekä neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Hyvinvointialueen valmisteluun osallistuminen ja hyvinvointialueelle siirtymiseen valmistautuminen ohjaa toiminnan suuntaa vuonna 2022 ja tulee vaatimaan työpanoksia hyvinvointialueen edellyttämien tehtävien suorittamiseen. PirSoTe- hanke myös jatkuu hankerahoituksella ja varaudutaan perusterveydenhuollon kiristyvään hoitotakuuseen, digitalisaatio lisääntyy sekä toimintatapamuutoksia tehdään.

Koronatilanteen kehittyminen vaikuttaa keskeisesti erityisesti avosairaanhoidon toimintaan ja kustannuksiin näytteenottojen, jäljitysten ja puhelinliikenteen resurssitarpeiden osalta. Lisäksi mahdolliset uudet rokotuskierrokset vaikuttavat. Käyttösuunnitelmaan ei kaupungin ohjeistuksen mukaan sisälly rahavaroja mahdollisista koronan aiheuttamista lisäkuluista henkilöstömenoissa, palveluiden osastoissa tai tarvikkeistoissa.

Lakisääteisen maksuttoman hoitotarvikejakelun kulut nousevat vuosittain pääosin diabeteksen hoitotasapainon uusista seurantavälineistä ja niiden käytön laajenemisesta hoitosuositusten mukaisesti. Myös Insuliinipumppujen määrä lisääntyy sekä laitteet uusiutuvat. Viime vuosina kustannusten nousu pelkästään diabeteksen hoitotarvikkeiden osalta on ollut 110 000–150 000 € vuosittain. Vuoden 2021 puolen vuoden tietojen perusteella kustannusten nousu tulee olemaan vielä suurempaa.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2022

Avosairaanhoidossa jatketaan PirSote- hankkeeseen osallistumista hankerahoituksella ja kehittäjätiimin aktiivisella toiminnalla. Itseilmoittautumiseen otetaan käyttöön potilastietojärjestelmään integroitavat ITTE- automaattit. Digitalisaatiota edistetään lisäämällä OmaOlon käyttöä ja integroimalla sitä muihin järjestelmiin. Otetaan käyttöön myös VideoVisitin mahdollistamia etäkonsultaatioita ja etävastantoja silloin, kun ne katsotaan toiminnan kannalta järkeviksi. Tavoitteena on edelleen parantaa hoitoon pääsyä ja samalla turvata hyvä hoidon jatkuvuus pitkäaikaissairaille ja muille pitkäaikaista hoitosuhdetta tarvitseville. Vastaanottokäyntien käyntisyiden kirjaamista parannetaan. Kiristyvään hoitotakuuseen varaudutaan myös 1 terveystieteiden keskuksen ja 1 sairaanhoidajan uusilla vakansseilla 1.3.2022 alkaen.

Geriatrian poliklinikka jatkaa aikaisemmin aloitettua geriatrinen palveluiden kehittämistä ja kotihoitoon lääkäripalveluiden vahvistamista. Kotikuntoutuksen kehittäminen osana PirSote- hanketta on yhtenä painopistealueena.

Suun terveydenhuolto osallistuu myös PirSote- hankkeeseen ja kehittää yhteisiä toimintoja kohti hyvinvointialuetta. Varaudutaan kiristyvään hoitotakuuseen täyttämällä avoin orientoivan vaiheen hammaslääkärin toimi ja samalla työparina aloittaa uusi hammashoitaja. Leasing rahoituksella uusitaan elinkaarensa lopussa olevia hammashoitokoneita. Suun terveydenhuollon liikkuvan yksikön hankinta on tavoitteena, sillä parannettaisiin hoivayksiköissä tehtäviä hammashoitoja sekä tehostettaisiin kouluissa tehtäviä hammastarkastuksia. Suun terveydenhuollon asiakasmaksut tulevat vuoden alusta maksukaton piiriin, joten tulojen vähennys on oletettavasti vuositason noin 100 000 €.

Fysioterapiassa lisätään suoravastaanottoa PirSote- hankkeen mukaisesti ja koulutetaan fysioterapeutteja tähän toimintaan. Suoravastaanottoa mahdollistamiseksi ja kuntalaisten hoitoon pääsyn parantamiseksi aloittaa uusi fysioterapeutti 1.3.2022. Vakanssi on tarkoitettu rahoittamaan PirSote- hankkeen rahoituksella.

Opiskeluterveydenhuollon kiristävät mitoitus-suositukset, joita Aluehallintovirasto valvoo, sekä oppivelvollisuuden nosto aiheuttavat lisäresurssin tarvetta. Perustetaan uusi terveyskeskuslääkärin virka, palkkarahat vuodelle 2022 on 50 % työpanokselle. Tarvitaan myös 50 % lisäresurssia terveydenhoitajan työhön. Lisäksi koulu-, opiskelu- ja neuvolapalveluista puuttuu apulaisosastonhoitaja, jolloin osastonhoitajan työ määrä on kohtuuton ja aiheuttaa runsaasti ylityötä. Tarpeisiin perustetaan apulaisosastonhoitajan toimi, josta 50 % kohdistuu hallintoon ja 50 % edellä mainittuun kouluterveydenhoitajan työhön.

Terveyskeskussairaalan akuuttiosaston toiminnan kannalta on erityisen tärkeää, että potilasvirtaus osastolle ja osastolta eteenpäin on sujuvaa, jotta osastopaikat eivät ruuhkaannu. Kotisairaalan tyypistä toimintaa pitää hyödyntää maksimaalisesti, kuntoutusosastolle pitää päästä nopeasti ja kuntoutusosastolta vastaavasti hoitajakson jälkeen sujuvasti eteenpäin. Pitkäaikaista hoivaa tarvitsevat pitää pystyä hoitamaan muissa yksiköissä. Erikoissairaanhoidon menot kasvavat entisestään, jos hoitoketju ei toimi joustavasti.

Suolistosyövän seulonnan aloittaminen tulee lakisääteiseksi ja kohdunkaulan seulonta laajenee 65-vuotiaisiin, näistä aiheutuu lisäkuluja arviolta noin 30 000 €.

Maksuttoman ehkäisyn laajeneminen alle 25-vuotiaisiin on osa maakunnallista hankesuunnittelua ja toteutuminen riippuu maakunnallisen hankkeen saamasta rahoituksesta.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TA2022
Terveyskeskuspalvelujen peittävyys (%)	56	61	58
Käynnit terveydenhoitajan vastaanotolla	25 809	21 509	25 000
Akuuttiosaston keskimääräinen hoitojakson pituus	11,3	9,3	9,5
Suun terveydenhuollon asiakaskäyntien peittävyys väestöstä viimeisen 3 vuoden aikana (%).	66	62	65
Päihdehuollon asiakkaita palveluasumisen piirissä*	10	11	11
Henkilöstön määrä	180,6	185,2	239,5

*luvuissa ei ole enää mukana tuetussa asumisessa olevia

Talous

2031 TERVEYSKESKUSPALVELUT	TP 2020	TA+MUUT. 2021	KS 2022	Ero%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUTUOTOT	797 579	570 000	649 800	14,0
MAKSUTUOTOT	2 165 217	2 197 700	2 154 700	-2,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	32 548	39 800	36 000	-9,5
TOIMINTATUOTOT	2 995 345	2 807 500	2 840 500	1,2
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-13 076 805	-13 911 994	-14 671 924	5,5
PALKAT JA PALKKIOT	-10 878 756	-11 523 207	-12 105 996	5,1
HENKILÖSIVUKULUT	-2 198 049	-2 388 787	-2 565 928	7,4
ELÄKEKULUT	-1 815 754	-1 971 466	-2 137 450	8,4
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-382 294	-417 321	-428 478	2,7
PALVELUJEN OSTOT	-6 525 552	-7 727 761	-6 786 033	-12,2
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 960 747	-2 019 400	-2 139 900	6,0
AVUSTUKSET	-672 456	0	0	
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 022 360	-2 022 024	-2 140 902	5,9
TOIMINTAKULUT	-24 257 920	-25 681 179	-25 738 759	0,2
TOIMINTAKATE	-21 262 576	-22 873 679	-22 898 259	0,1
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-76 777	-115 949	-26 624	-77,0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-76 777	-115 949	-26 624	-77,0
TILIKAUDEN TULOS	-21 339 352	-22 989 628	-22 924 883	-0,3
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-21 339 352	-22 989 628	-22 924 883	-0,3

Perhe- ja mielenterveyspalvelut (Ent. Ehkäisevät ja korjaavat hyvinvointipalvelut)

Vastuuhenkilö ehkäisevien ja korjaavien hyvinvointipalvelujen johtaja Paula Pasanen-Aro

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Palveluvalikoima muodostaa ennaltaehkäisevien, terveys- ja hyvinvointieroja kaventavien ja korjaavien, varhaisen puuttumisen, kuntalaisten omatoimisuutta tukevien ja asiakkaan valinnanvapautta lisäävien palvelujen kokonaisuuden. Vastuualue sisältää perhe- ja mielenterveyspalveluiden, terapia- ja palveluiden ja perhe-, mieli- ja terveystietokioskin toiminnot. Vuonna 2022 vastuualueen nimi muuttuu toimintojen luonnetta selkeämmin kuvaavaksi Perhekeskus- ja mielenterveyspalveluiksi.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

PirSOTE-uudistus tuo mukanaan palveluiden uudelleen järjestämiseen ja kehittämiseen liittyviä tehtäviä, ja henkilöstön siirtymiseen hyvinvointialueelle v. 2023 varaudutaan henkilöstön muutosvalmennuksella ja jatkuvalla tiedottamisella. Koronapandemia vaikuttaa edelleen toimintojen järjestämiseen erityisesti mielenterveyspalveluihin kertyneen hoitovelan ja kysynnän lisääntymisen takia. Perhekeskusverkoston kehittäminen jatkuu ja sähköinen perhekeskus saadaan käyttöön vuonna 2022, lisäksi perhe- ja mielenterveyspalveluissa otetaan käyttöön Videovisiti -menetelmä etäkonsultoinnissa.

Sosiaali- ja terveysministeriön valtionavustushanke POIMI jatkuu v. 2022 loppuun saakka ja tavoitteena on jalkauttaa MIELIKIOSKI- toimintamalli hyvinvointialueen yhdeksi matalan kynnyksen toimintamalliksi. Hankkeen tavoitteena on kuntalaisten mielenterveysosaamisen lisääminen ja kuntalaisia ja kaupungin työntekijöitä koulutetaan MIELENTERVEYDEN ensiapu koulutuksissa ja otetaan kokemusasiantuntijat osaksi terveyskeskuksen toimintaa.

Vuonna 2020 julkistettu STM:n mielenterveysstrategia jäsentää suuntaviivoja tuleville vuosille ja mm. terapiatakuu aiheuttaa omat haasteensa palveluiden järjestämisessä. Lyhytterapioiden koulutusta lisätään kaiken ikäisten asiakkaiden hoitamiseksi SOTE-hankerahoituksen turvin.

Lastensuojelulain muutosehdotuksessa esitetään säädettäväksi tehostetusta avohuollon tukitoimesta, joka tarkoittaa intensiivistä ja moniammatillista lapsen kotioissa annettavaa kuntouttavaa tukea yhdessä hänen vanhempansa tai muun läheisen kanssa. Tavoitteena on ehkäistä lapsen sijoituksen tarvetta. Tätä työtä varten kehitetään uusi intensiivisen perhetuen avohoitomalli.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2022

Vuoden 2022 aikana painopiste on vanhemmuuden tukemisessa ja lastensuojelun piirissä olevien lasten auttamisessa. Parannamme lapsiperheiden päihde- ja mielenterveyspalveluiden saatavuutta ja vahvistamme intensiivistä perhetukea monialaisen tuen tarpeessa oleville perheille. Erityisesti riskissä ovat lapset perheissä, joissa vanhemmalla on toimintakykyä heikentävä mielenterveys- ja/tai päihdeongelma. Näitä perheitä auttamaan perustetaan monialainen ja moniammatillinen perheintensiivisyksikkö vuoden 2022 aikana. Tavoitteena on vähentää kalliiden korjaavien toimenpiteiden tarvetta. Työryhmän muodostavat 2 psykiatria, joista toinen on lastenpsykiatri ja toinen aikuispsykiatri, jolla on päihdepsykiatrian osaamista, 2 sairaanhoitajaa, psykologi ja lasten toimintaterapeutti. Sosiaalityön osuus toteutuu lastensuojelun puolelta. Perheintensiivisyksikön toiminnassa käyttöönotetaan systeemistä toimintaa tukeva verkostotyön malli.

Hoitotyön kehittämis- ja organisoimismuutokseen liittyen johtavan hoitajan vakanssi siirretään v. 2022 ikäihmisten palvelualueelle.

Koronapandemian aiheuttamia mielenterveys- ja päihdehäiriöitä helpotetaan edelleen palveluohjausta ja -tarjontaa monipuolistamalla. Nuorten avohoitoyksikkö NAVIsta tehdään toimintamallikuvaus ja käyttäjäkokemuksia selvitetään opinnäytetyönä. Terapiapalveluissa erityisesti lasten toimintaterapiapalvelut ovat ruuhkautuneet ja tämän korjaamiseksi tulisi varautua lisäresurssoinnilla jo vuoden 2022 alusta alkaen (lasten toimintaterapeutti).

Myös ikäihmisten mielenterveyden tukipalveluiden tarve on kasvanut koronan vuoksi. Psykiatrinen sairaanhoitaja jatkaa erillisrahoituksen turvin (testamenttivarat) terveyskeskuksen palveluiden yhteydessä ja toiminta tulee vakinaistaa osaksi perusterveydenhuollon palveluita.

Terveyskioski jatkaa koronapandemian aiheuttamia rokotuksia, mutta vuoden 2022 aikana on tarpeen palauttaa terveyskioskin terveysneuvontapalvelut kuntalaisille entiselle tasolleen pandemiatilanteen todennäköisen rauhoittumisen jälkeen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TA2022
Perusterveydenhuollon mielenterveystyöryhmän asiakkaat	337	504	530
Avohoidon psykiatrisen intensiiviyksikkö Avekin hoidossa olleet potilaat	149	167	160
Perheneuvolan keskimääräinen jonoaika (työpäiviä)	46	33	30
Nuorten intensiiviyksikön hoidossa olleet potilaat (aloitus 1.8.2020)		139	200
Terveysneuvonta, asiakkaita	9 750	9 263	9 000
Henkilöstön määrä	58	52	61

Talous

2033 EHKÄIS. JA KORJ. HYVINV. PALV	TP 2020	TA+MUUT. 2021	KS 2022	Ero%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUOTOT	98 825	75 500	113 500	50,3
MAKSUTUOTOT	121 997	119 000	111 000	-6,7
TUET JA AVUSTUKSET	3 600	3 600	105 400	2 827,8
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 127	3 700	2 500	-32,4
TOIMINTATUOTOT	228 550	201 800	332 400	64,7
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-2 796 875	-3 146 684	-3 303 393	5,0
PALKAT JA PALKKIOT	-2 314 218	-2 588 978	-2 715 975	4,9
HENKILÖSIVUKULUT	-482 656	-557 706	-587 418	5,3
ELÄKEKULUT	-401 107	-465 997	-491 275	5,4
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-81 549	-91 709	-96 143	4,8
PALVELUJEN OSTOT	-1 971 921	-1 825 237	-1 761 603	-3,5
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-47 111	-25 600	-27 800	8,6
MUUT TOIMINTAKULUT	-279 179	-338 686	-360 434	6,4
TOIMINTAKULUT	-5 095 086	-5 336 207	-5 453 230	2,2
TOIMINTAKATE	-4 866 536	-5 134 407	-5 120 830	-0,3
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-2 007	-4 997	-4 997	0,0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 007	-4 997	-4 997	0,0
TILIKAUDEN TULOS	-4 868 543	-5 139 404	-5 125 827	-0,3
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-4 868 543	-5 139 404	-5 125 827	-0,3

Ikääntyneiden palvelut (Ent. Hoito- ja kuntoutumispalvelut)

Vastuuhenkilö vs. ikääntyneiden palvelujen johtaja Marita Pitkänen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Hyvinvointialueelle siirtymiseen valmistaudutaan rakenteellisella muutoksella, jossa geriatrian poliklinikka ja kuntoutus- ja muistikeskus Kumuke siirretään 1.1.2022 alkaen hoito- ja kuntoutumispalvelujen vastuualueelta terveystakeskuspalvelujen vastuualueelle. Samalla hoito- ja kuntoutumispalvelujen vastuualueen nimi muuttuu 1.1.2022 alkaen Ikääntyneiden palvelujen vastuualueeksi. Palvelurakennetta kehitetään ja yhtenäistetään PirSOTE-hankkeen tavoitteiden mukaisesti. Muutoksen myötä molemmat sairaalaosastot tulevat samalle vastuualueella ja näin voidaan löytää toiminnallisia hyötyjä. Geriatrian poliklinikka siirtyy terveystakeskuspalveluihin, jolloin rakenne vastaa aiempaa paremmin hyvinvointialueen tulevaa rakennetta.

Ikääntyneiden palvelujen perustehtävänä on tukea ja edistää ikääntyneiden kuntalaisten hyvinvointia sekä kotona asumisen mahdollisuuksia. Työtä tehdään asiakaslähtöisesti. Ikääntyneiden oikeus osallistua omien palvelujensa suunnitteluun ja toteutukseen otetaan huomioon kaikissa tilanteissa. Vastuualueen henkilöstöryhmissä on laajasti monialaista osaamista ja palvelujen tuntemusta, joita kartutetaan myös maakunnallisissa verkostoissa. Ikääntyneiden palveluihin kuuluvat ikääntyneiden neuvonta- ja ohjauspalvelut, gerontologinen sosiaalityö, kotihoito, kotihoidon tukipalvelut, yli 65-vuotiaiden omaishoidon tuki ja perhehoito sekä asumispalvelut. Yhteistyötä ikäihmisten hyvinvoinnin ja palvelujen turvaamiseksi tehdään edelleen tiiviisti geriatrian poliklinikan, kuntoutus- ja muistiyksikön sekä Pirkanmaan muun julkisen sektorin, yritysten, järjestöjen ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelua jatketaan kehittämällä ja yhtenäistämällä palvelujen sisältöjä, palvelujen myöntämisen perusteita sekä palvelurakenteita. Vuoden 2022 aikana valmistellaan henkilöstön, rekistereiden ja sopimusten siirtoa tulevalle hyvinvointialueelle. Kehittämistyötä tehdään PirSOTE- ja PirKATI-hankkeiden kautta yhteistyössä TAYS:n perusterveydenhuollon yksikön, sosiaalialan osaamiskeskuksen (Pikassos) ja muiden Pirkanmaan kuntien kanssa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen liittyen valmistelussa on lakimuutoksia. Vanhuspalvelulain, sosiaalihuoltolain sekä sosiaalihuollon asiakasmaksulain muutokset ovat olleet lausuntokierroksella ja lait astuvat voimaan 1.1.2023. Painopisteenä lakien uudistamisessa on vahvistaa kotihoidon resursseja ja laatua, kehittää asumisen välimuotoisia ratkaisuja, tehostaa omavalvontaa, johtamista sekä ottaa käyttöön teknologisia ratkaisuja kotiin annettavissa palveluissa. Tavoitteena on selkeyttää tehostetun palveluasumisen ja muun palveluasumisen välistä eroa. Esityksen mukaan laista poistettaisiin mahdollisuus järjestää iäkkäiden henkilöiden pitkäaikainen laitoshoidon sosiaalihuollon laitostyöyksikössä. Tämä tarkoittaisi vanhainkotiosastojen lopettamista vuoden 2025 loppuun mennessä.

Ikärahenteen muutokset ja muistisairauksien esiintyvyys vaikuttavat palvelutarpeisiin. Väestöennusteiden mukaan 75-vuotta täyttäneiden määrä kasvaa yli 700 henkilöä vuodesta 2021 vuoteen 2025 mennessä. Ylöjärvellä yli puolet 75-vuotta täyttäneistä asuu yksin. Vuonna 2020 keskivaikeaa tai vaikeaa muistisairautta sairastavia 75-vuotta täyttäneitä oli noin 440 henkilöä ja ennusteen mukaan vuonna 2025 noin 560 henkilöä.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2022

Vastuualueen palveluprosessien ja palvelujen hyvän laadun turvaaminen ja kehittäminen jatkuvat kaikissa vastuualueen toimissa. PirSOTE ja PirKATI-hankkeiden kautta osallistutaan hyvinvointialueen valmisteluun. Erityisenä painopisteenä Ylöjärvellä on geriatrian poliklinikan, asiakasohjauksen ja kotihoidon moniammatillisen tiimityön kehittäminen ja siihen liittyvä asiakkaan toimintakyvyn arviointi sekä matalan kynnyksen konsultaation ja interventioiden kehittäminen ja käyttöön ottaminen kotona asuminen tukemiseksi. Kotikuntoutuksen kehittämisessä painopisteenä on laaja-alaisen, psykososiaaliset ulottuvuudet kattavan kuntoutuksen kehittäminen.

Hyvinvointialueelle siirtymiseen valmistaudutaan rakenteellisella muutoksella. Geriatrian poliklinikka ja kuntoutus- ja muistikeskus Kumuke siirretään 1.1.2022 alkaen hoito- ja kuntoutumispalveluista terveyskeskuspalvelujen alle. Hoito- ja kuntoutumispalvelujen vastuualueen nimi muutetaan Ikääntyneiden palvelujen vastuualueeksi

Kotihoidossa kehitetään ja kokeillaan toiminnallisia, kotihoidon työtä ja kotihoidon henkilöstön riittävyyttä turvaavia ja tukevia muutoksia. Kotihoidon kuormittavuuden helpottamiseksi mm. vahvistetaan kotihoidon lääkäripalveluja, lisätään etävastaanottoja osana asiakkaiden hoidon kokonaisuutta, lisätään kotikuntoutusta ja lisätään eri toimenpitein kotihoidon houkuttavuutta. Ikäihmisten päivätoiminta Kanta-Ylöjärven alueella aloitetaan perusturvan omana toimintana syksyllä 2021 ja päivätoimintaa kehitetään sekä sisällöllisesti että laajennetaan toiminnan kattavuutta vuoden 2022 aikana. Päivätoiminnassa painotetaan laaja-alaisesti kuntoutusta ja kotikuntoutus nivotaan osaksi päivätoimintaa.

Asumispalvelujen kasvavaa tarvetta pyritään ohjaamaan mahdollisuuksien mukaan kevyempään tavalliseen palveluasumiseen. Käynnissä olevassa tehostetun palveluasumisen kilpailutuksessa on nousut esiin yksityisten palveluntarjoajien pyrkimys asumispalvelupaikkojen hintojen nostamiseen n. 10 %. Vain 3 %:n korotus ostopalvelumäärärahaan tarkoittaisi 11 olemassa olevan asukaspaikan vähennystä vuonna 2022. Tarpeena olisi kuitenkin ikääntymisestä ja palvelutarpeen kasvusta johtuen vähintään 8 lisäpaikan (5 tehostettua ja 3 tavallista palveluasumista) saaminen vuonna 2022. Ylöjärvellä on otettu käyttöön maakunnan yhtenäiset palvelujen myöntämisen perusteet sekä kotihoidossa että asumispalveluissa.

Vastuualueen tuottojen on arvioitu nousevan edelliseen talousarvioon nähden 0,9 %, yhteensä noin 34 100 €. Tuottojen nousu perustuu pääosin asiakasmäärän kasvusta johtuvaan asiakasmaksujen määrän kasvuun.

Vastuualueen toimintakulut nousevat edeltävän vuoden talousarvioon nähden. Kulujen nousuun vaikuttavat pakolliset henkilöstökulut. Lain edellyttämän henkilöstömitoituksen takaamiseksi Ryhmäkotitoimintaan palkataan yksi uusi lähihoitaja. Tiuravuoren palvelukeskukseen palkataan lakisääteisen hoitajamitoituksen turvaamiseksi 3 hoiva-avustajaa välilliseen työhön, yksi lyhytaikaisyksikköön, yksi Perttelintupaan ja yksi tehostettuun palveluasumiseen. Kotihoitoon palkataan kaksi lähihoitajaa asiakkaiden lisääntyneen palveluntarpeen turvaamiseksi. Lisäksi kotihoitoon palkataan vuosilomien sijastamiseen 2 hoitajaa.

Geriatrian poliklinikan tehtäväalueen siirtäminen terveyskeskuspalvelujen vastuualueelle vähentää hoito- ja kuntoutumispalvelujen vastuualueen toimintatuottoja 28.500 euroa, ja toimintamenoja 1.319.699 euroa. Samassa yhteydessä kahden geriatrian poliklinikalla työskentelevän sosiaalityöntekijän työpanos, 106.250 euroa, siirretään neuvonnan ja asiakasohjauksen tehtäväalueelle. Geriatrian ylilääkärin työpanos 131.000 euroa siirretään hoito- ja kuntoutumispalvelujen hallinnosta terveyskeskuspalvelujen vastuualueelle.

Kuntoutusosasto Kumukkeen siirtäminen terveyskeskuspalvelujen vastuualueelle vähentää puolestaan hoito- ja kuntoutumispalvelujen vastuualueen (Ikääntyneiden palvelujen vastuualue 1.1.2022

alkaen) tuloja 221.000 euroa ja menoja 1.920.634 euroa.

Kaikkiaan hoito- ja kuntoutumispalvelujen vastuualueen toimintatuotot vähenevät 249.500 euroa, ja toimintamenot 3.240.333 euroa.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TA2022
Kotona asuvat 75-v. täyttäneet % (N)	92,3 % (2 234)	92,1 % (2 356)	91,9 (2597)
Säännöllisessä kotihoidossa 75-v. täyttäneet % (N)	10,5 % (256)	9,9 % (253)	9,9 % (280)
Tavall. palveluasumisessa 75-v. täyttäneet % (N)	1,3 % (31)	1,4 % (38)	1,5 % (42)
Tehost. palveluasumisessa 75-v. täyttäneet % (N)	7,0 % (170)	7,4 % (190)	7,22 (204)
Pitkäaik. laitoshoidossa 75-v. täyttäneet % (N)	0,6 % (15)	0,6 % (15)	0,5 % (15)
Oman ja ostoina tai palvelusetelillä hankitun ympärivuorokautisen asumispalvelun suhde %, 65 vuotta täyttäneillä asiakkailla	oma 30,4 % ulk. 69,6 %	oma 26,9 % ulk. 73,1 %	oma 25 % ulk. 75 %
Omaishoidon tuen kattavuus 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä % (N)	5,5 % (134)	5,2 % (132)	4,6 % (130)
Omaishoidon tuen saajien määrä vuoden aikana, 65 vuotta täyttäneet asiakkaat	174	170	172
Henkilöstön määrä	176	180	198 153

Talous

2035 HOITO- JA KUNTOUTUMISPALV.	TP 2020	TA+MUUT. 2021	KS 2022	Ero%
TOIMINTATUOTOT				
MYyntITUOTOT	372 878	459 900	447 000	-2,8
MAKSUTUOTOT	2 864 917	2 886 000	2 951 000	2,3
MUUT TOIMINTATUOTOT	315 288	283 000	289 000	2,1
TOIMINTATUOTOT	3 553 083	3 628 900	3 687 000	1,6
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-6 899 226	-7 027 845	-7 305 686	4,0
PALKAT JA PALKKIOT	-5 596 264	-5 747 902	-5 922 884	3,0
HENKILÖSIVUKULUT	-1 302 962	-1 279 943	-1 382 802	8,0
ELÄKEKULUT	-1 106 139	-1 072 503	-1 171 736	9,3
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-196 823	-207 440	-211 066	1,7
PALVELUJEN OSTOT	-6 612 867	-9 671 495	-9 951 649	2,9
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-841 927	-796 725	-789 325	-0,9
AVUSTUKSET	-2 974 365	-730 000	-760 000	4,1
MUUT TOIMINTAKULUT	-878 025	-1 160 922	-1 261 495	8,7
TOIMINTAKULUT	-18 206 409	-19 386 987	-20 068 155	3,5
TOIMINTAKATE	14 653 326	-15 758 087	-16 381 155	4,0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-7 600	0	-35 000	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 600	0	-35 000	
TILIKAUDEN TULOS	-14 660 926	-15 758 087	-16 416 155	4,2
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-14 660 926	-15 758 087	-16 416 155	4,2

Talousarvion tuloslaskelma 2022

20 PERUSTURVAOSASTO	TP 2020	TA+MUUT. 2021	KS 2022	Ero%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUOTOT	3 342 762	3 531 595	3 212 450	-9,0
MAKSUTUOTOT	5 702 628	5 823 700	5 781 700	-0,7
TUET JA AVUSTUKSET	5 400	3 600	105 400	2 827,8
MUUT TOIMINTATUOTOT	547 388	740 300	821 800	11,0
TOIMINTATUOTOT	9 598 178	10 099 195	9 921 350	-1,8
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-28 952 761	-30 744 798	-32 213 023	4,8
PALKAT JA PALKKIOT	-23 084 641	-24 651 779	-25 743 289	4,4
HENKILÖSIVUKULUT	-5 868 120	-6 093 019	-6 469 734	6,2
ELÄKEKULUT	-5 045 468	-5 198 646	-5 557 136	6,9
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-822 652	-894 373	-912 598	2,0
PALVELUJEN OSTOT	-62 007 788	-68 538 797	-69 494 946	1,4
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 002 549	-2 917 025	-3 043 175	4,3
AVUSTUKSET	-5 114 445	-2 347 000	-1 559 000	-33,6
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 983 982	-4 493 127	-4 890 127	8,8
TOIMINTAKULUT	-103 061 525	-109 040 747	-111 200 271	2,0
TOIMINTAKATE	-93 463 347	-98 941 552	-101 278 921	2,4
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-89 054	-120 946	-66 621	-44,9
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-89 054	-120 946	-66 621	-44,9
TILIKAUDEN TULOS	-93 552 400	-99 062 498	-101 345 542	2,3
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-93 552 400	-99 062 498	-101 345 542	2,3

Perusturvan esimiehet 2022

Nro	Tehtäväalue	Esimies
2000	Perusturvalautakunta	Anne Santalahti
2002	Hallinto ja suunnittelu	Anne Santalahti
2006	Erikoissairaanhoito	Anne Santalahti
2010	Sosiaalityön palvelujen hallinto	Marketta Tiihala
2011	Työikäisten sosiaalityö	Marketta Tiihala/sosiaalityön asiantuntija
2013	Lasten ja perheiden sosiaalityö	Kirsi Valtanen/Hanna Seesvuori
2014	Vammaispalvelut	Marketta Tiihala
2018	Terveyskeskuspalvelujen hallinto	Mauri Jokinen
2020	Avosairaanhoito	Teija Lahti/Sanna Lehtinen/Leila Liesmäki
2025	Kunnan itse hankkima erikoissairaanhoito	Mauri Jokinen
2035	Neuvolat	Sari Kulmala
2036	Akuuttiosasto	Marjo Viik/Annukka Puurunen
2037	Suun terveydenhuolto	Miika Kujanpää/Liisa Huittinen
2039	Ehkäisevien hyvinvointipalvelujen hallinto	Paula Pasanen-Aro
2040	Perhekeskus	Paula Pasanen-Aro
2042	Terveysneuvonta	Laura Tyyskänen
2043	Hoito- ja kuntoutumispalvelujen hallinto	Marita Pitkänen
2044	Geriatrian poliklinikka	Jukka Rönneikkö/Taina Hakala
2051	Kuntoutusosasto	Jukka Rönneikkö/Anne Keso
2046	Kotihoito	Marita Pitkänen
2047	Asumispalvelut	Marita Pitkänen
2048	Vanhainkotipalvelut	Marita Pitkänen
2053	Omais- ja perhehoito	Johanna Alanen
2057	Ilmaisjaettavat hoitotarvikkeet	Marita Pitkänen
2058	Neuvonta ja asiakasohjaus	Johanna Alanen

Perusturvaosaston investointi/leasingesitykset vuodelle 2022

Tiuravuoren hoitajakutsujärjestelmän uusiminen 70.000 euroa